

Gemeenteraad

Zaaknummer	Z/26/519491-ADV/26/1308001
Portefeuillehouder	L. van Riswijk
Onderwerp	Schriftelijke vragen over reactie wensen en bedenkingen initiatiefvoorstel de Liemers Coalitie

Beste raadsleden,

Op 10 augustus 2026 zijn de volgende schriftelijke vragen gesteld, met kenmerk Z/26/519491. Ter beantwoording van deze schriftelijke vragen informeert het college u als volgt.

Vraag 1

Het VDL-rapport 'Nu of Nooit — bestuurlijke toekomst Liemers' is openbaar. Uw zienswijze verwijst ernaar als grondslag voor de bestuurlijke richting, maar citeert geen enkele bevinding. Welke specifieke conclusies uit dit rapport sluiten de Liemers-Coalitie als alternatief uit? En is uw college bereid die conclusies expliciet in verband te brengen met het initiatiefvoorstel, zodat de raad de onderbouwing inhoudelijk kan toetsen?

Antwoord vraag 1

Het rapport sluit de Liemers-Coalitie niet expliciet uit. Het rapport concludeert wel dat één Liemerse gemeente volgens VDL de meest toekomstbestendige bestuurlijke variant is. Daarbij wijst het onderzoek onder meer op versterking van de bestuurskracht, uitvoeringskracht, arbeidsmarktpositie, regionale positie en de robuustheid van de gemeentelijke organisatie en

begroting. Het college heeft deze bevindingen betrokken bij zijn oordeel dat het initiatiefvoorstel geen gelijkwaardig alternatief vormt voor het lopende herindelingstraject.

Vraag 2

Op welk empirisch bewijs of wetenschappelijk onderzoek baseert uw college de verwachting dat de viergemeentefusie de maatschappelijke opgaven van Zevenaar aantoonbaar beter aanpakt dan het initiatiefvoorstel, in het licht van het COELO-onderzoek over 39 herindelingen?

Antwoord vraag 2

Het college baseert zijn oordeel niet op één specifiek onderzoek, maar op het totaal van uitgevoerde onderzoeken, bestuurlijke afwegingen en de bevindingen uit het gezamenlijke verkennings- en herindelingstraject. Het college onderkent dat onderzoekers uiteenlopende conclusies trekken over gemeentelijke herindelingen. De keuze voor herindeling betreft daarom een bredere bestuurlijke afweging, waarbij naast financiële aspecten ook bestuurskracht, uitvoeringskracht, arbeidsmarktpositie, dienstverlening en regionale samenwerking worden betrokken.

Vraag 3

Zevenaar heeft zelf een weerstandsratio van 2,85 (klasse A) en een structureel sluitende begroting. Waarom is herindeling dan voor Zevenaar specifiek noodzakelijk vanwege financiële kwetsbaarheid?

Antwoord vraag 3

Het college heeft niet gesteld dat herindeling noodzakelijk is vanwege de financiële situatie van Zevenaar alleen. De financiële positie van Zevenaar wordt door het college als solide beoordeeld. De afweging voor herindeling ziet op de gezamenlijke toekomstbestendigheid van de vier Liemerse gemeenten en betreft een samenstel van factoren zoals bestuurskracht, uitvoeringskracht, arbeidsmarktontwikkelingen, dienstverlening en financiële weerbaarheid.

Vraag 4

Welke concrete, juridisch onomkeerbare processtap is in het herindelingstraject al gezet die bespreking van alternatieven door de raad rechtens of bestuurlijk uitsluit? En als die stap nog niet is gezet, erkent uw college dan dat mijn initiatiefvoorstel ten volle bespreekbaar is?

Antwoord vraag 4

Er is op dit moment geen juridisch onomkeerbare stap gezet die de bespreking van alternatieven formeel uitsluit. Het initiatiefrecht van raadsleden op grond van artikel 147a Gemeentewet blijft onverkort van kracht. Het college heeft in zijn wensen en bedenkingen aangegeven dat het initiatiefvoorstel naar zijn oordeel niet aansluit bij de koers die de betrokken gemeenteraden eerder hebben vastgesteld en het lopende herindelingstraject. Dat laat onverlet dat het initiatiefrecht van raadsleden onverkort van toepassing is en dat de gemeenteraad bevoegd is hierover een eigen oordeel te vormen.

Vraag 5

Wanneer en hoe worden de inwoners van Zevenaar in staat gesteld om hun voorkeur uit te spreken over de fusie versus alternatieven, vóór het herindelingsadvies definitief wordt vastgesteld?

Antwoord vraag 5

De participatie van inwoners vindt plaats binnen het wettelijke traject van de Wet arhi. Inwoners, organisaties en andere belanghebbenden kunnen hun zienswijze kenbaar maken op het herindelingsontwerp zodra dit door de betrokken gemeenteraden is vastgesteld en ter inzage wordt gelegd.

Daarnaast hebben gedurende het traject diverse participatie- en informatieactiviteiten plaatsgevonden en zullen inwoners ook bij vervolgstappen worden geïnformeerd en betrokken. De uiteindelijke besluitvorming over het herindelingsadvies vindt plaats door de gemeenteraden.

Vraag 6

Zevenaar is de enige Liemerse gemeente die nog niet is aangesloten bij Circulus. Wat is daarvoor de reden, en kan Zevenaar alsnog toetreden — ongeacht de uitkomst van het fusiebesluit?

Antwoord vraag 6

De gemeente Zevenaar werkt sinds 1996 samen met de huidige gemeente Montferland op het gebied van afvalinzameling binnen de Reinigingsdienst de Liemers. In tegenstelling tot de omliggende gemeenten beschikt Zevenaar over een eigen afvaldienst en is daarom niet via een aanbestedings- of inkooptraject tot een samenwerking met alternatieve aanbieders, zoals Circulus, gekomen. Toetreding tot Circulus was daardoor tot op heden niet aan de orde.

De organisatie van de afvalinzameling staat los van het besluit over een eventuele gemeentelijke herindeling. Op basis van de visie op de toekomstige organisatie van de nieuwe gemeente zal op een later moment worden bezien welke vorm van samenwerking op het gebied van afvalinzameling en afvalverwerking het beste aansluit bij de gewenste inrichting van de dienstverlening.

Vraag 7

Hoe verhoudt de beoogde fusiedatum van 1 januari 2029 zich tot de eigen ervaring van Zevenaar met de fusie met Rijnwaarden in 2018, en acht uw college die tijdlijn voor een viergemeentefusie realistisch?

Antwoord vraag 7

Het college realiseert zich dat gemeentelijke herindelingen omvangrijke en complexe trajecten zijn. De ervaring met de herindeling tussen Zevenaar en Rijnwaarden heeft laten zien dat een zorgvuldige voorbereiding noodzakelijk is. De beoogde datum van 1 januari 2029 sluit aan bij de planning van het huidige Wet arhi-traject en past binnen de door VDL geschetste tijdslijnen voor een herindeling van de Liemerse gemeenten. Uiteindelijk is de haalbaarheid afhankelijk van de voortgang van de besluitvorming door de betrokken gemeenten, de provincie en het Rijk. Het college ziet op dit moment geen aanleiding om uit te gaan van een andere planning.

Tot slot merkt het college op dat sinds het opstellen van onze wensen en bedenkingen de bestuurlijke context verder is gewijzigd. Zoals u weet is het initiatiefvoorstel in Westervoort niet ingediend en inmiddels heeft de beraadslaging in Doesburg niet geleid tot steun voor de

voorgestelde Liemers-Coalitie. Dat verandert niets aan ons eerdere inhoudelijke oordeel, maar maakt wel dat het bestuurlijk draagvlak voor het voorstel in de Liemers verder is afgenomen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

Danielle Jansen

Secretaris

Digitaal ondertekend door:

Daniëlle Jansen

Datum: 25-08-2026

Lucien van Riswijk

Burgemeester

Digitaal ondertekend door:

Lucien van Riswijk

Datum: 25-08-2026

